

روایت خادمان رسانه‌ای امام رضا(ع) از ساخت گنبد آستان حسینی در ستاد بازسازی عتبات عالیات استان کرمان

دل روی دل گذاشتند نه خشت روی خشت

۲

در نشست خبری تشریح شد

جزئیات دومین جشنواره رسانه‌ای امام رضا (علیه‌السلام)

دبیر اجرایی جشنواره رسانه‌ای امام رضا(ع) بخشی از جزئیات دومین دوره برگزاری این جشنواره را تشریح کرد. به گزارش آستان نیوز، محسن هوشمند، در نشست خبری دومین دوره جشنواره رسانه‌ای امام رضا(ع) که با حضور اصحاب رسانه در تهران برگزار شد، گفت: با توجه به اهمیت موضوع رسانه در حوزه فرهنگ رضوی، از سال گذشته و به همت مرکز ارتباطات و رسانه آستان قدس رضوی، برگزاری جشنواره رسانه‌ای امام رضا(ع) پایه‌گذاری شد تا ضمن فراهم آوردن زمینه‌ای برای قدردانی و تجلیل از رسانه‌های فعال در ...

عزیز قادی - پادشاه شیرازگان جوان

نگاهی به تاریخچه اتوبوس شهری در مشهد و سابقه خدماتی آن

افتخار شوفری در مسیر «فلکه حضرت»

بود. کرایه اتوبوس در این مسیر یک ریال یا به قول قدیمی‌ها «یک قران» بود؛ البته در دیگر مسیرها هم، کم و بیش همین مبلغ گرفته می‌شد و این مبلغ در مقایسه با نرخ تاکسی‌ها، بسیار ارزان‌تر بود. شعر «اگه تاکسی گرونه / اتوبوس یک قرونه» یادگار همین ایام است. نکته جالبی که باید به آن اشاره کنیم، ظرفیت این اتوبوس‌هاست؛ این وسایل نقلیه فقط گنجایش ۳۰ نفر را داشتند و طبق مقررات راهنمایی و رانندگی، سوار کردن مسافر مازاد، جریمه داشت. با این حال، معمولاً ۱۲، ۱۰ نفر به صورت ایستاده در اتوبوس سوار می‌شدند که ناچار بودند وقتی به ساختمان شهرداری در چهارراه نادری می‌رسند، کف اتوبوس بنشینند تا شوفر جریمه نشود! اتوبوس‌ها در ابتدای کار رنگ صورتی و زرد داشتند؛ اما بعدها، بیشتر اتوبوس‌ها آبی‌رنگ و از نوع بنز بودند. در سال ۱۳۴۴ خورشیدی، اساننامه تأسیس شرکت واحد

پرجمعیت گذراند، وجود نداشت. اتوبوس‌های اولیه شهری مشهد، ناچار بودند مسیر رفت خود را از ضلع شمالی نهر خیابان و برگشت خود را از ضلع جنوبی آن انتخاب کنند؛ در حالی که سیل زائران و مجاوران و شلوغی ناشی از آن، در کنار تعداد زیاد درشکه و کالسکه که وسیله نقلیه عمومی آن روزگار مشهد بود، راه را برای رفت و آمد اتوبوس‌های شهری سخت می‌کرد و شاید به همین دلیل در ابتدای کار، مردم مشهد روی خوشی به اتوبوس های شهری نشان ندادند.

■ **اتوبوس یک قرونه!**

با این حال، طی سال‌های بعد تعداد اتوبوس‌های شهری که در مسیر فلکه حضرت به سمت نقاط مختلف شهر مشهد تردد می‌کردند، بیشتر شد؛ مثلاً در سال ۱۳۱۹ خورشیدی حسین‌آقا باقری،

اتوبوس‌های شرکت واحد در مشهد که مشهدی‌ها به اختصار، نام «واحد» را به آن‌ها داده‌اند، با شوفرهایی که خیلی از آن‌ها، اهل مرام و معرفت بودند، هر روز، هزاران زائر و مجاور را از اطراف به سمت حرم می‌آوردند و یاز، هزاران نفر را از این مبدأ به خانه و کاشانه‌شان می‌رساندند.

اتوبوسرانی مشهد به تصویب شهرداری رسید و عملاً از یک سال بعد، اتوبوس‌های درون شهری، زیر نظر شرکتی که ۵۱ درصد سهام آن متعلق به شهرداری مشهد بود، فعالیت می‌کردند. در این دوره، شوفرها کار شیفتی را تجربه کردند؛ شیفت اول از ساعت ۶ تا ۱۴ و شیفت دوم از ساعت ۱۴ تا ۲۲. از ساعت ۲۲ تا ۶ صبح هم، اتوبوس‌ها در گاراژی واقع در خیابان راهنمایی فعلی، تعمیر و نظافت می‌شدند. در همین دوره، کرایه اتوبوس‌ها برای مراسم عروسی و به قول معروف «عروس کشون» باب شده‌بود؛ به‌خصوص اینکه مشهدی‌ها رسم داشتند در شب عروسی، عروس و داماد را برای تیمّین و تبرک، دور حرم امام رضا(ع) و در مسیر فلکه حضرتی بچرخاندند و این کار، با اتوبوس‌های شرکت واحد به سادگی انجام می‌شد. از سال ۱۳۴۷، بلیت جای وجه نقد را گرفت و البته، کرایه به دو ریال افزایش یافت. به تدریج دهک‌های بلیت‌فروشی در مشهد دایر شد که افرادی برای کار در این دهک‌ها استخدام شدند و تا یکی دو دهه قبل، هنوز فعال بودند. امروزه سازمان اتوبوسرانی مشهد و حومه، با بهره‌گیری از هزارو۸۵۰دستگاه اتوبوس، در حال خدمت‌رسانی به زائران و مجاوران است و البته بلیت‌های شرکت واحد هم به خاطره‌ها پیوسته است.

دو دستگاه و حسین‌آقا طوسی هم یک دستگاه اتوبوس خریدند و تعداد اتوبوس‌های شهری مشهد را به عدد پنج رساندند و بین آن‌ها، توافق‌هایی هم برای حمل مسافر در مسیرهای مختلف انجام شد؛ البته مبدأ همه خطوط، فلکه حضرت و حرم رضوی بود. در سال ۱۳۲۴ خورشیدی، با توجه به افزایش جمعیت شهر مشهد و عادت کردن مردم به استفاده از اتوبوس برای سفرهای درون شهری که یک اقبال عمومی را در پی داشت، افراد ثروتمندی مانند برادران مزاری، حاجی ایمانی و حاجی احمدی هم به فکر سرمایه‌گذاری در این زمینه افتادند و با افزایش تعداد اتوبوس‌ها، چهار خط با مبدأ حرم رضوی تعریف شد و اتوبوس‌ها مشغول فعالیت در آن‌ها شدند. از سال ۱۳۲۸، تعداد اتوبوس‌ها به تدریج افزایش پیدا کرد و تا پایان دهه ۱۳۳۰، ۷۷ دستگاه رسید. مهم‌ترین خط اتوبوس شهری مشهد در این زمان، خط فلکه حضرت از محل بست بالا، بالاخیابان، چهارراه نادری، میدان شهدا، دروازه‌قوچان (میدان توحید)، میدان گوهرشاد (فلکه صاحب الزمان)، فلکه سراب، بیمارستان امام‌رضا(ع) و برعکس بود که به قول معروف، راننده‌ها برایش سر و دست می‌شکستند؛ چون علاوه بر کثرت جمعیت، یکی از بهترین مسیرهای موجود به سمت حرم مطهر

محمدحسین نیکبخت | آیا دورانی را به یاد دارید که دور تا دور حرم فلکه‌ای موسوم به «فلکه حضرت» وجود داشت و در حاشیه آن، ایستگاه‌های متعدد اتوبوس شهری قرار گرفته‌بود؟ این وضعیتی که از آن صحبت می‌کنم، مربوط به حدود ۳۰ سال پیش است؛ زمانی که هنوز زیرگذر حرم، جای فلکه حضرت را نگرفته‌بود. آن روزها مبدأ بیشتر اتوبوس‌های شرکت واحد، همین فلکه حضرت بود؛ البته برخی خطوط اتوبوسرانی از جاهای دیگری مثل میدان عدالت(اعدام) یا فلکه طبرسی هم شروع می‌شد، اما همه می‌دانستند که محل تمرکز اتوبوس‌های شرکت واحد، فلکه حضرت است؛ می‌دانید، انگار همه راه‌های عبور و مرور در مشهد، حتی آن‌هایی که از مرکز شهر فاصله زیادی داشتند، به حرم مطهر ختم می‌شد و اصلاً برای مشهدی‌ها یا زائرانی که سوار این اتوبوس‌ها می‌شدند، مسیری غیر از مسیر حرم مطهر قابل تصور نبود. اتوبوس‌های شرکت واحد در مشهد که مشهدی‌ها به اختصار، نام «واحد» را به آن‌ها داده‌اند، با شوفرهایی که خیلی از آن‌ها، اهل مرام و معرفت بودند، هر روز، هزاران زائر و مجاور را از اطراف به سمت حرم می‌آوردند و باز، هزاران نفر را از این مبدأ به خانه و کاشانه‌شان می‌رساندند. پدر مرحومم دوستی به نام آقاعلی‌اکبر داشت که شوفر قدیمی اتوبوس‌های شرکت واحد بود. از آن آدم‌های با مرام و لوطی‌منش. یادم می‌آید خیلی وقت‌ها پُر این را می‌داد که در مسیر خیابان تهران -امام رضا(ع)- تا حرم مطهر رانندگی می‌کند و در بازگشت، به آقا سلام می‌دهد؛ می‌گفت شوفری در مسیر «فلکه حضرت» افتخاری است و حتی برخی از شوفرهای قدیمی، بدون وضو این مسیر را طی نمی‌کنند؛ واقعاً هم عالمی داشته‌اند این جماعت شوفران و پارک‌بلی‌هایشان؛ حالا که از نسل آقاعلی‌اکبر خیلی‌ها به رحمت خدا رفته‌اند و فقط خاطراتشان باقی‌است، می‌خواهم امروز هم، شما خوانندگان گرمی را میهمان یک سفر تاریخی کوتاه کنم؛ سفری که شما را به حدود ۸۲ سال قبل مشهد می‌برد و باز می‌گرداند و درباره تاریخچه اتوبوس‌های شرکت واحد در این شهر، مطالبی کمتر شنیده‌شده را در اختیارتان می‌گذارد.

■ **بابای هندی و تأسیس اتوبوسرانی مشهد**

سال ۱۳۱۸ خورشیدی بود که به همت دو نفر، به نام‌های «بابای هندی» و «علی‌محمدخان»، دو دستگاه اتوبوس برای خدمت‌رسانی به مردم مشهد خریداری شد و در مسیر فلکه حضرت تا خیابان ارگ به فعالیت پرداخت. اولین ایستگاه اتوبوس شهری مشهد، در فلکه‌شمالی و نزدیک به ورودی خیابان طبرسی قرار داشت. این اتوبوس‌ها، مسیر بالاخیابان را طی می‌کردند و پس از رسیدن به محدوده میدان شهدای فعلی، به سمت خیابان ارگ تغییر جهت می‌دادند و البته، آخرین ایستگاه آن‌ها هم، میدان ارگ، جایی در حدود ساختمان مرکزی بانک ملی فعلی بود. ممکن است بپرسید چرا این مسیر؟ دلایلش معلوم است؛ چون اصولاً مسیری دیگری که بشود در آن اتوبوس را بدون دردسر هدایت کرد و البته، از بافت شهری

ویژه فرهنگ و معارف رضوی

| سال اول | ویژه نامه ۲۶۰ |

حکایت‌ها و کرامت‌ها/حجت الاسلام محسن قرائتی

از اول باید خدمت خودتان می‌آمدم

۲

اردوی جهادی جامعه پزشکی در روستاهای رفسنجان برگزار شد

خدمت جهادی به ۱۴۰۰ روستایی

۴

مدیرعامل مجمع شاعران اهل بیت (ع):

برای جذب مخاطب در هیئت نیاز به کار محیرالعقول نیست

در وبینار «چالش‌های زن و خانواده مسلمان در غرب» مطرح شد

سرمایه‌داری از زنان سوءاستفاده می‌کند

۳

در مجتمع آموزش عالی امام خمینی (ع) قم صورت گرفت

رونمایی از قدیمی‌ترین شرح کلامی بر نهج البلاغه

۲

نیمکت‌زندگی

قرعه به نام من شوریده زدند

رقیعه توسلی | خیلی شاد شده صدایش، قیافه اش... معلوم است این ۶ روز میهمانی، به او چسبیده حسابی... بی بروبرگرد روزی یک‌بار را ویدئو می‌فرستد و کیفش کوک کوک است... الحمدلله... چرا نباشد؟ چرا خوشحال‌ترین نباشد؟ اصلاً مگر کسی هست که برود مشهد زیارت و سرپا نشود؟!... نه دیگر، معلوم است که نه.

از ۱۰۰ فرسخی داد می‌زند حرم و پنجره فولاد و نماز توی صحن و تماشای کیوت‌رها و زیارت امین الله، جلدایش داده اند و دست‌گیرش شده‌اند.

رفیقم رفته سفر. توفیق زیارت امام هشتم نصیبش شده. با تعدادی خانم که به‌اصطلاح زائر اولی‌اند و توی اکثر ویدئوها کم بغض و گریه ندارند. خدا می‌داند جمع کوچکشان، چقدر دیدنی و قشنگ است.

دارم صوت آخرش را دانلود می‌کنم که رگباری عکس می‌فرستد. عکس‌ها دانه دانه باز می‌شوند. گذاست. نمای نزدیک از زرشک پلو توی ظرف یکبار مصرف با ته دیگ. خیلی خوشرنگ و لعاب است. توی عکس‌های بعدی هم سلفی اهل کاروان است دور سفره. سفره مهربانی. رضایت خاطر و حال خوب موج می زند میانشان. این را می‌شود حتی از پشت چهره ماسک‌دارشان فهمید.

بالاخره تناول از غذای حضرتی، مقوله شیرینی است و چی بهتر از اینکه قرعه به اسمت درآید.

رفیق مشتیم، توی صوتی که فرستاده، قصه غریبی تعریف می‌کند برابیم. قصه همین غذایی که رزقشان شده. که برای میهمانخانه حضرت هست و نیست. از آشنای مشهدی‌می گوید که سنگ تمام گذاشته. از آقای خلیلی که دلش نیامد بچه‌های کاروان که امروز آخرین روز سفرشان است، دست کوتاه برگردند... چه کرده؟ رفته نیت شادی این زوار و این کاروان یازده نفره، به همراهی همسرش تدارک غذا دیده در خانه اش و رسم میهمان نوازی بجا آورده. غذایی که البته متبرک به طرفی طعام حضرتی بوده و پایان متفاوت تری را رقم زده. همین عکس‌های دورهمی خندان را. همین قندی که آب شده توی دل من شنونده هزار کیلومتر دورتر را. همین ترویج محبت را.

واقعاً کنزالله امثالهم آقای خلیلی! که بلیدید بذر رأفت بکارید و پنهانی، مهربانی کنید.

رفیق مشتیم‌ام می گوید؛ امروز به چشم خودم دیدم که همسایه از همسایه، عطر و بو می گیرد.

پایان نوشت

امام رضا(ع) می‌فرمایند: محبت اهل بیت، کفاره گناهان است و حسنتان را چند برابر می‌کند.

دکتر مالک رحمتی:

مادران موفق، رسانه ترویج فرهنگ تربیت فرزند باشند

قائم مقام تولیت آستان قدس رضوی با تأکید بر اهمیت نقش‌آفرینی مادران موفق در حل مسائل اجتماعی کشور گفت: ترویج فرهنگ فرزندآوری و تربیت فرزند، یکی از مسائل مهم امروز جامعه است و مادران موفق باید به عنوان یک رسانه در این عرصه نقش‌آفرینی کنند.

به گزارش آستان‌نیوز، مالک رحمتی در جمع برگزیدگان دومین رویداد ملی «شکوه مادری» گفت: خوشبختانه با هدایت‌های رهبر معظم انقلاب و تصویب قانون رشد جمعیت توسط مجلس شورای اسلامی، مشکلات سیاست‌گذاری در حوزه فرزندآوری درحال رفع‌شدن است، اما آنچه ضروری است ترویج و تثبیت فرهنگ فرزندآوری و هم‌افزایی فکری، فرهنگی و اجتماعی در حوزه تربیت فرزند است که برهمین‌اساس برگزیدگان دومین رویداد ملی «شکوه مادری» باید، خود، رسانه‌ای قوی برای آن باشند.

وی، با اشاره به اینکه مشکلات و پیچیدگی‌های بسیاری همچون فشارها و موانع اقتصادی برای فرزندآوری ایجاد شده، گفت: به‌نظر می‌رسد ردپای نفوذ دشمن در این موضوع وجود دارد و برخی برای این منظور کار می‌کنند.

رحمتی، با تأکید بر اینکه یکی از وظایف خطیر مادران در جوامع اسلامی ترویج فرهنگ فرزندآوری و تربیت صحیح فرزند است، افزود: آستان قدس رضوی نیز خود را موظف به انجام خدماتی در این حوزه‌ها می‌داند که درهمین‌راستا باشگاه «مادران زهرایی» ذیل مرکز بانوان و خانواده بنیاد کرامت رضوی تشکیل می‌شود و هدف آن ترویج فرزندآوری و تقویت آموزش‌ها در زمینه تربیت اسلامی فرزندان با بهره‌گیری از ظرفیت فکری و اجتماعی مادران موافی است که در طرح‌هایی مانند طرح ملی «شکوه مادری» مشارکت داشته‌اند.

قائم‌مقام تولیت آستان قدس، در بخش دیگری از صحبت‌های خود، به تبیین برکات زندگی نورانی حضرت زهرا(س) پرداخت و اظهار کرد: ایشان در همه ابعاد مختلف بندگی، همسرداری، مادری، فعالیت‌های اجتماعی و سیاسی و ... برای بشریت الگو و اسوه بودند و ما به‌عنوان پیروان مکتب شیعه باید ایشان را الگوی زندگانی خویش قرار بدهیم.

رحمتی همچنین، با قدردانی از مادران شرکت‌کننده در طرح «شکوه مادری»، گفت: شما با تأسی به حضرت زهرا(س) مسیری را طی می‌کنید که براساس آن قطعاً مورد رضایت و عنایت آن حضرت خواهید بود؛ پس قدر خودتان را بدانید. امروزه تعداد کثیری از خانواده‌ها هستند که قصد فرزنددارشدن دارند، اما نمی‌توانند؛ بنابراین شما که فرزند دارید باید با تربیت صحیح او قدردان و شکرگزار عنایت خداوند باشید.